

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Le.431.3.1.2023.4

Poznań, 19 października 2023 r.

Pani
Anna Białek
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Marcinkowskiego 6
64-200 Wolsztyn

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) (zwanej dalej *ustawą o pomocy społecznej*), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach od 28 sierpnia do 15 września 2023 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, zlokalizowanym pod adresem: ul. Marcinkowskiego 6, 64-200 Wolsztyn (zwanym dalej *Centrum* lub określanym skrótem *PCPR*). Zakres kontroli obejmował prawidłowość realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników PCPR w Wolsztynie z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, oraz działań wcześniejszych, jeśli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji oraz przedstawionych przez kierownictwo Centrum informacji. Ustalenia opisane zostały w protokole, podpisanym przez Panią Dyrektora bez zastrzeżeń w dniu 10 października 2023 r.

W oparciu o te ustalenia działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.¹

W związku z nieprawidłowościami wydano zalecenia pokontrolne.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń:

Struktura organizacyjna PCPR określona w Regulaminie Organizacyjnym obejmuje 6 komórek organizacyjnych, w tym: dział obsługi osób niepełnosprawnych, dział administracyjno-księgowy, *Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, PCPR w Wolsztynie Dom Dziecka „Droga” w Wolsztynie, Punkt Interwencji Kryzysowej, „Mieszkanie wspomagane – treningowe”*. W Strukturze Centrum nie przewidziano natomiast wyodrębnienia komórki właściwej do realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej, powierzając te zadania pracownikom działu administracyjno – księgowego oraz Kierownikowi Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Nadto - Regulamin Organizacyjny Centrum w dniach kontroli określał mieszkanie chronione, jako „mieszkanie wspomagane – treningowe”, co było niezgodnie z faktycznym profilem jego działalności, jako „mieszkania chronionego treningowego”.

W dniach kontroli Dyrektor i pracownicy Centrum realizujący zadania w zakresie pomocy społecznej posiadali właściwe wykształcenie i doświadczenie zawodowe wymagane na zajmowanych stanowiskach.²

---

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

² art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.); art. 116 ust. 1 pkt 1-4; art. 122 ust.1 ustawy o pomocy społecznej; rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 poz. 1960 ze zm.), załącznik nr 3, II Tabela D, I. Wszystkie urzędy i wszystkie samorządowe jednostki organizacyjne; Stanowiska kierownicze urzędnicze, poz. 5; Stanowiska pomocnicze i obsługi, poz.28; art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.)

Jednocześnie analiza zasobów kadrowych wykazała, że zatrudniony w PCPR pracownik socjalny był nieobecny w pracy od 2018 r. z powodów związanych z macierzyństwem, a w czasie jego nieobecności nie zapewniono zastępstwa, a tym samym - ciągłości realizacji zadań na tym stanowisku.

W Powiecie Wolsztyńskim opracowano Strategię rozwiązywania problemów społecznych, zgodnie z art. 19 pkt 1 i na podstawie art. 16b ust. 2 pkt 1-3 ustawy o pomocy społecznej. Obowiązująca w dniach kontroli *Strategia* obejmuje lata 2017 – 2027. Centrum corocznie składa Zarządowi Powiatu sprawozdanie z oceny zasobów pomocy społecznej, co jest zgodne z art. 16a ust. 1-3 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą PCPR realizował zadania powiatu, takie jak: prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, udzielanie poradnictwa prawnego, psychologicznego i merytorycznego z obszaru zadaniowego PCPR, szkolenie i doskonalenie kadr pomocy społecznej, doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu, podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych oraz realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia, prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej oraz umieszczanie w nich skierowanych osób, prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej, niż jednej gminy, prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej. Nadto – w ramach współpracy z organizacją pozarządową i we współpracy z innymi powiatami Centrum udzielało wsparcia dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi z terenu powiatu wolsztyńskiego. Centrum prowadziło także postępowanie ws. cudzoziemca ubiegającego się o objęcie indywidualnym programem integracji. Powyższe świadczy o zgodności działania Centrum z art. 19 pkt 2, 10-16, art. 20 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej.

W badanym okresie Centrum nie realizowało natomiast zadań z wymienionych w art. 19 pkt 6-8 oraz art. 20 pkt 4 ustawy pomocy społecznej z powodu braku zgłaszanych potrzeb tym zakresie.

W zakresie pomocy cudzoziemcom ustalono, iż Centrum prowadziło w 2022 r. jedną sprawę w sprawie przyznania pomocy w ramach indywidualnego programu integracji, wszczętą na terenie innego powiatu. Sprawa ta przed wydaniem decyzji została przekazana do innego powiatu ze względu na zmianę miejsca zamieszkania strony. Sposób postępowania Centrum był zgodny z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³.

---

³ Aktualnie - Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm., zwany dalej „kodeksem postępowania administracyjnego”

W poddanej kontroli dokumentacji 9 osób, w stosunku do których Centrum prowadziło postępowania w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej o dwóch różnych profilach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w podstawach prawnych 6 decyzji błędnie przywołano art. 56 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do DPS dla osób somatycznie przewlekle chorych, podczas gdy postępowanie dotyczyło umieszczenia w DPS dla osób dorosłych lub dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. W jednym przypadku przywołano błędnie art. 56 pkt 6 ustawy odnoszący się do profilu przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych fizycznie, co było niezgodne z faktycznym profilem DPS, w którym umieszczano osobę;
- w podstawach prawnych 7 decyzji przywołano art. 59 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, jednak nie powołano się na art. 59 ust. 4 ustawy, dot. domów prowadzonych na zlecenie powiatu;
- w 3 przypadkach nie przywołano w podstawie prawnej zasadnego w tych postępowaniach przepisu art. 108 ustawy kodeks postępowania administracyjnego, a w 4 przypadkach przywołano ww. przepis, lecz nie doprecyzowano go o §1, odnoszący się do zastosowanego w postępowaniu trybu nadania rygoru natychmiastowej wykonalności;
- w jednym przypadku stwierdzono brak przywołania art. 104 ustawy kodeks postępowania administracyjnego,
- w jednym przypadku w podstawie prawnej decyzji zmieniającej nie przywołano art. 163 ustawy kodeks postępowania administracyjnego;
- w jednym przypadku w podstawie prawnej powołano się na nieaktualny adres publikacyjny tekstu jednolitego ustawy o pomocy społecznej.

Analiza 7 spraw dotyczących przyznania pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym wykazała, iż:

- w żadnej z prowadzonych spraw, wydanie decyzji nie zostało poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego u osoby / rodziny wnioskującej o pomoc w tej formie. Powyższe jest niezgodne z art. 106 ust. 4 w związku z art. 36 pkt 2 lit. n ustawy o pomocy społecznej, oraz §2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁴;
- w przypadku jednej użytkowniczki w decyzji przyznającej pobyt przywołano nieaktualny publikator rozporządzenia w sprawie mieszkań chronionych⁵, nie przywołano ponadto przepisów ustawy kodeks postępowania administracyjnego, w tym zasadnego w tym przypadku art. 108 §1 kpa. Nadto - w decyzji dotyczącej odpłatności stwierdzono błąd w

---

⁴ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2021 r. poz. 893)

⁵ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. z 2023 r. poz. 75)

dacie dokumentu oraz błędne powołanie się na przepis⁶ odnoszący się do kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie, podczas gdy wnioskującą o pobyt była osoba samotnie gospodarująca.

W badanej dokumentacji z ww. zakresu stwierdzono także następujące uchybienie:

w jednym postępowaniu dot. pobytu w domu pomocy społecznej, w zawiadomieniu o możliwości skorzystania z uprawnień wynikających z art. 10 §1 Kpa wskazano możliwość wyłącznie osobistego stawiennictwa strony, pomimo, iż stawiennictwo osoby niepełnosprawnej mogło być utrudnione lub niemożliwe. Centrum nie skorzystało w tym postępowaniu z możliwości wskazanych w art. 14 §2 ustawy kodeks postępowania administracyjnego.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2024 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Przy wydawaniu decyzji administracyjnych stosowanie się do przepisu art. 107 ustawy kodeks postępowania administracyjnego, w szczególności w zakresie przywoływania w podstawie prawnej przepisów adekwatnych do indywidualnej sytuacji klienta ustalonej w toku postępowania.
2. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w postępowaniach określonych w art. 106 ust. 4 w związku z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁷.
3. Zapewnienie ciągłości zatrudnienia pracownika socjalnego i realizacji zadań właściwych dla tego stanowiska określonych w art. 119 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
4. Uaktualnienie zapisów w Regulaminie organizacyjnym Centrum z uwzględnieniem właściwego nazewnictwa komórek organizacyjnych, adekwatnie do profilu ich działalności i zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ponadto rekomenduję:

uwzględnienie w strukturze organizacyjnej Centrum określonej Regulaminem organizacyjnym miejsca usytuowania zadań z zakresu pomocy społecznej oraz osób odpowiedzialnych za ich realizację.

Informuję Panią Dyrektor, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

---

⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. 1296).

⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 893)

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

Sporządziła: Alicja Moder, 30 października 2023 r.